

El grec sense adjectius

Jaume Almirall Sardà

Universitat de Barcelona

Santiago Carbonell Martínez, *Griego moderno. Nociones y recursos para el aula de griego antiguo*. Castelló de la Plana: Publicacions de la Universitat Jaume I, 2019. 312 pàgs.

Estem davant d'una proposta singular per a la introducció al coneixement del grec modern. Singular per la metodologia d'aquest instrument i sobretot pel seu objectiu, és a dir, el destinatari al qual s'adreça. Aquesta segona particularitat és expressada ja en el títol i es veu subratllada en els mots liminars del pròleg, lacònics però meridianament clars. Es tracta d'una **iniciació a la llengua grega moderna portada a terme en paral·lel i complementàriament a l'estudi del grec clàssic**. Traurà profit d'aquest mètode, doncs, qualsevol interessat que estigui cursant o hagi cursat estudis de grec clàssic: tant estudiants actuals de batxillerat i universitaris, com graduats amb els seus estudis ja acabats.

El mètode de Santiago Carbonell es fonamenta sobre una base sòlida: la continuïtat històrica de la llengua grega i la seva radical unitat al llarg dels temps, des de les seves primeres manifestacions conegudes fins a l'actualitat. I amb aquest fonament l'estudi del grec clàssic —morfologia, sintaxi i lèxic— constitueix una excel·lent propedèutica per al coneixement de la llengua moderna. I alhora el progrés en el grec contemporani —que, com el de qualsevol altra llengua moderna serà en gran mesura percebut com una llengua

oral i viva— il·luminarà amb gran profit molts aspectes de la llengua antiga i aportarà naturalitat i fluïdesa al seu estudi.

El material d'aquest mètode es presenta en tres blocs. El primer bloc, «La lengua griega: antigua, medieval y moderna», consta de dos capítols molt diferents entre ells; en el primer, redactat pel professor Rubén J. Montañés, de la UJI, s'ofereix una descripció documentada, succinta i clara, de la llengua grega a través de la història; una descripció que mostra les principals característiques fonètiques, morfològiques, sintàctiques i lèxiques de les fases hel·lenística (la κοινή) i medieval, fins al final de la turcocràcia. Pel que fa a la llengua moderna, aquesta introducció descriu el llarg i costós procés de constitució de l'estàndard actual, assolit després dels reiterats i controvertits debats que anomenem «qüestió lingüística».

El segon capítol del primer bloc està constituït per la descripció del grec modern: l'escriptura i la pronúncia, la morfologia, la sintaxi i el lèxic. En aquesta descripció es presenta en tot moment com a referent, per a cadascun dels aspectes tractats, la llengua clàssica. A més de la claredat de les explicacions, aquesta part del mètode es caracteritza per la profusió d'il·lustracions, que en cap moment no resulten gratuïtes i sempre, en canvi, recolzen, subratllen i amplien allò que els textos exposen. D'altra banda, les explicacions van sistemàticament seguides d'exercicis d'aplicació, les solucions dels quals es troben al final de cada bloc.

El segon bloc està format per cinc «llicions» que contenen materials de tipus eminentment pràctic per a l'estudi de la llengua moderna, oral i escrita, en un nivell elemental: quadres sinòptics de morfologia, textos i il·lustracions que conviden tant a la lectura com al diàleg, i una rica varietat d'exercicis, amb les corresponents solucions, també, al final del bloc. Un molt interessant complement d'aquesta part del mètode són els nombrosos enllaços digitals que s'hi proposen, al final de cada «llició»; aquests enllaços (que estan allotjats a la plataforma Quia) aporten activitats molt variades, originals i lúdiques, destinades a la fixació dels coneixements de morfologia i lèxic.

El tercer i últim bloc del mètode està constituït també per exercicis de fixació dels coneixements de fonètica, morfologia, sintaxi i lèxic, amb la particularitat, que el fa summament atractiu, que totes les activitats parteixen de cançons i poemes. Es tracta, en primer lloc, d'onze cançons: algunes de tradicionals, però la majoria de músics i cantautors grecs contemporanis. Per a cadascuna de les cançons es proporcionen enllaços digitals que en permeten l'audició. Quant als exercicis, també d'aquests es troben les solucions al final del bloc.

Finalment, amb la mateixa metodologia, s'ofereixen com a material per a les activitats sis poemes; els autors triats són Kavafis, Seferis, Elitis, Safo (en traducció d'Elitis) i Eleni Vakaló (de la qual, excepcionalment, dos poemes).

Al final del llibre, un codi QR i un enllaç digital donen accés a un abundant i molt útil material complementari i a gravacions dels textos que al llarg del llibre s'han proposat per a l'audició.

No es pot deixar d'assenyalar en aquest mètode un aspecte que l'acoloreix sensiblement: un discret to rialler el tenyeix subtilment, en els textos, en les imatges, fins i tot en alguna de les cançons triades en el tercer bloc.

El grec antic ha estat tradicionalment, entre nosaltres, una via d'accés al grec modern i a l'interès per la cultura neogrega i, en general, per la Grècia contemporània. El nou mètode del professor Santiago Carbonell proporciona uns materials i una metodologia summament engrescadors als interessats a transitar per aquesta via fascinant que, de fet, és d'anada i tornada.